

commentaar

Niks mis met 'zetelroof'

Het is zuur voor de PvdA dat twee uit de fractie gewipte parlementariërs hun zetels in de Tweede Kamer houden. Zoals het eerder sneu was voor de PVV en 50PLUS toen die na onmin getalsmatig krompen. Partijen beschikken niet over machtsmiddelen om de zetels dan op te eisen. Minister Ronald Plasterk, ook PvdA, wil laten onderzoeken of dat anders kan. Dat is geen goed idee.

Het komt veelvuldig voor dat het fracties niet lukt de boel bij elkaar te houden. Denk alleen al aan onze eigen provinciale staten. Van de vier in 2011 gekozen PVV'ers is er nog maar één die zijn partij trouw is gebleven. De anderen zijn ieder voor zichzelf begonnen. Ook bij het CDA stapte onlangs een statenlid op, maar zonder zijn zetel mee te nemen. Een teleurgestelde FNP'er koos vorige week dezelfde route.

Parlementariërs niet gebonden aan partij

Ruzie, verschil van inzicht of frustratie over het perspectief op verlenging van de politieke carrière: de oorzaken van een breuk kunnen vele zijn. Politieke partijen proberen het risico te verkleinen dat dissidenten in zulke gevallen voor 'zetelroof' kiezen. Ze vragen kandidaat-volksvertegenwoordigers een verklaring te tekenen dat ze, voor het onverhoopte geval dat, de zetel teruggeven.

Zo'n afspraak heeft moreel betekenis, maar juridisch niet. Het staatsrecht bindt de zetel

gurbe

Fan jins famylje moat men it mar ha

Nood en deugd

We hebben het allemaal gehoord: het vaatdoekje is een potentiële moordenaar. Tweeduizend slachtoffers per jaar door ongewassen handen, één snijplank voor kip en groente en warme koelkasten. En door die gore doekjes dus. Hoe huiveringwekkend! Maar als we die smerige aanrechtdoekjes nou eens Nederlandbreed inzamelen en onder onze F16's monteren als een soort clusterbommen. GPS goed afstellen, met de laser eventueel bijsturen en er nog wat containers griepige plofkop achteraan. Dan is het met die jihadjongens gauw over en uit. Maar ja..... Marianne Thieme zal wel weer tegen zijn, die is altijd tegen plofkop.

Henk Nijp, Mantgum

commentaar@lc.nl

Eigen familie als

FROUKJE SIJTSMA

HEMELUM Ondernemers Arjan en Rixt Siersma kregen van de bank niet het vertrouwen én geen geld om uit te breiden. Hun familie schiet te hulp met een familiehypotheek.

Arjan en Rixt Siersma kochten vijf jaar geleden de vakantieboerderij It flinkeboskje in Hemelum. Als eind 2013 de Friese stelpboerderij en het omliggende land van hun enige burenen in de verkoop komt, blijkt dat de ideale mogelijkheid voor uitbreiding van hun bedrijf. De bank ziet het echter niet zitten en geeft rood licht, maar enkele familieleden van de Siersma's hebben er wel vertrouwen in en leggen samen het benodigde geld op tafel. Volgende maand dragen Arjan en Rixt voor de eerste keer hypotheekrente af aan hun familie.

„De relatie met onze burenen was altijd goed”, zegt Rixt. „Ze hebben ons nooit een haarbreed in de weg gelegd bij onze activiteiten. Ze klaagden niet over lawaai van vakantie-gangers. En ook konden bezoekers van onze maandelijkse Friese Streekmarkt of flinke fair altijd hun auto's in het weiland van de burenen parkeren. Het was maar de vraag of dat met nieuwe burenen ook zo zou blijven.” De Siersma's twijfelden dan ook geen seconde als buurman vraagt of ze zijn boerderij willen kopen.

Met eigen spaargeld en een lening bij Rixt haar vader is het grootste gedeelte van het bedrag rond. Bij de bank wordt een extra lening van 150.000 euro aangevraagd.

Rixt: „We boerden goed. Onze omzet groeide, maar we hadden nog te weinig eigen vermogen opgebouwd. De bank vond het risico daarom te groot en wilde niet met ons in zee gaan.”

Toch kan de koop uiteindelijk met financiering van een zus, twee tantes en andere familieleden doorgaan. Rixt: „Het mes snijdt gelukkig wel aan twee kanten. De rente die wij betalen is veel interessanter dan de spaarrentes die de banken bieden.”

Het ondernemende echtpaar stelt samen met de familie de voorwaarden op. „Er is afgesproken dat we de eerste vijf jaar nog niet aflossen. Op

Rixt en Arjan Siersma bij hun bedrijf dat ze via een crowdfunding hypotheek konden aankopen. FOTO NIELS WESTRA

die manier kunnen we de omzet in het bedrijf steken en financieel zonder worden.”

Arjan en Rixt hebben met ieder een dezelfde afspraken gemaakt. „Geldzaken en familie, dat zijn be-

langrijke ingrediënten voor ruzie”, stelt Rixt. „De afspraken zijn daarom transparant en we betalen aan ieder-

een dezelfde rente.”

De afgelopen maanden hebben de Siersma's hard geklust aan hun

nieuwe boerderij de flinkefarm.

Arjan en Rixt wonen inmiddels met hun drie zonen van 6, 9 en 10

Brusselse jury onder indruk van KH2018

KIRSTEN VAN SANTEN

LEEUWARDEN Ton F. van Dijk was vorige week in Brussel om zich, een jaar na de uitverkiezing van Leeuwarden als Culturele Hoofdstad, voor de jury te verantwoorden over de stand van zaken. Het eerste onderdeel: goed.

„Very impressive, congratulations”, zo luidden vorige week de woorden van de jury in Brussel na een eerste presentatie van KH2018. De organisatie is grotendeels opgebouwd, een artistiek leider aangesteld; nu is het tijd om het publiek erbij te betrekken en de plannen uit te werken.

Zakelijk leider Ton F. van Dijk is in zijn nopjes met het oordeel van de jury. „We liggen voldoende op schema en ontplooiën voldoende activi-

Het is tijd publiek erbij te betrekken en de plannen uit te werken

teiten.” Het is nu de kunst om de plannen uit het bidboek, dat de jury als een contract beschouwt, heel concreet te maken. Dat betekent dat partijen die de intentie hebben getoond om projecten al dan niet financieel te steunen de komende tijd ook echt over de brug moeten komen.

De jury was verbaasd over de ge-

Ton F. van Dijk. FOTO LAURENS AAIJ

ringe omvang van de KH-organisatie, die op dit moment zo'n twintig mensen omvat, en ook over het daarvoor gereserveerde bedrag. Dat is wat aan de lage kant, vond men. Ook spraken de Brusselse juryle-

Vaker zonder de bank

Sinds de kredietcrisis hanteren banken, traditiegetrouw de geldverstrekkers, steeds strengere eisen aan ondernemers die geld willen lenen. Daarom wordt het steeds gebruikelijker om je onderneming te financieren buiten de bank om. Alternatieve financiering, zoals onderhandse leningen, of zoals in het geval van Arjan en Rixt Siersma een familiehypotheek, zijn noodgedwongen aan de orde van de dag.

Onlangs berichtte *Het Financieele Dagblad* dat uit onderzoek van advocatenkantoor Allen & Overy blijkt dat van alle mogelijke financieringsvormen de alternatieve geldbronnen zijn toegenomen van 39 procent in 2009 tot 41 procent dit jaar. Het aandeel bankleningen daalt van 44 naar 43 procent en uit de kapitaalmarkt wordt 16 in plaats van 17 procent gehaald. Deze trend houdt de komende jaren ook in Nederland aan.

jaar in het voorhuis. „Het eerdere woongedeelte van It flinkeboskje verhuren we nu als vakantiewoning. De eerste was tijdens de zomermaanden al compleet volgeboekt”, vertelt Rixt trots.

„De schuur van de Friese stelpboerderij de flinkefarm is ingericht als vergaderruimte en kan ook als bijzondere feestlocatie worden gebruikt.”

Bijna een jaar later bliken Arjan en Rixt tevreden terug op het grote avontuur dat ze samen met hun familie zijn aangegaan.

„We werken misschien wel twee keer zo hard om de familie duidelijk te maken dat hun geld goed is besteed. Iedere kleine vooruitgang wil je laten zien. Het gevoel om verantwoording af te leggen en de hang naar goedkeuring is veel groter dan wanneer de bank de lening had verstrekt.”

Wet bom onder kabinet Israël

JERUZALEM Een wetsvoorstel waarin Israël wordt omschreven als de natiestaat van het Joodse volk kan mogelijk het einde betekenen van het Israëliëse kabinet. Joodse nationalisten in het kabinet drongen sterk aan op het wetsvoorstel, maar twee gematigde partijen zijn fel tegen. > pagina 6

ZVF betreurt mishandeling

FRANEKER Het zaalvoetbalteam W.I.K. uit Franeker is dit week-einde per direct uit de competitie gezet, omdat een van de spelers twee tegenstanders en de scheidsrechter mishandelde. De maatregel is genomen door het bestuur van ZVF, de zaalvoetbalvereniging Franeker die de competitie (47 teams, 500 voetballers) organiseert. ZVF-voorzitter Arjen Russchen vindt het verschrikkelijk wat vrijdagavond in de sporthal in Franeker is gebeurd. > pagina 17

Met It Fryske Gea op autosafari

HALLUM Natuurorganisatie It Fryske Gea heeft dit week-einde voor het eerst een excursie met carpoolers gehouden. De eerste tocht voerde door de Bantpolder bij Lauwersoog. De autosafari's zijn bedoeld voor de mindervalide vogelspotter of de wat luiere faunafans. Sieds Boersma van It Fryske Gea: „Normaal lopen we hele stukken door de kwelders, het gebied aan de zeedijk. Dat zijn tochten van twee, drie uren en als je slecht ter been bent, heb je dus wel een probleem.” > pagina 18

Minder sociale huur dorpen door regels

WIERUM Dat er in kleine dorpen in Noordoost-Friesland steeds minder sociale huurwoningen komen, komt deels door Haagse regels die het corporatie Thús Wonen lastig maken het in 2012 gesloten woonakkoord na te leven. Dat zegt wethouder Albert van der Ploeg van Dongeradeel. De corporatie is vanaf dit jaar tussen de drie en vier miljoen euro per jaar kwijt aan de verhuurdersheffing die het Rijk corporaties oplegt. Daardoor moet Thús Wonen zichzelf staande houden door een flink aantal woningen af te stoten; 500 van de 6500 huizen, de komende tien jaar. > pagina 18

Piter Jelles in finale NK Debatten

LEEUWARDEN Het Leeuwarder Lyceum Piter Jelles staat in de landelijke finale van het Nederlands Kampioenschap debatteren voor scholieren. De leerlingen wisten zich dit weekend te plaatsen. De afvaardiging van de school nam het in de voorrondes op tegen een kleine veertig andere scholen en werd tiende. Daarmee behaalde ze met de hakken over de sloop de finale, die op 17 januari in Leiden plaatsvindt. De leerlingen discussieerden onder meer over terrorisme en overgewicht. Het NK debatteren is een initiatief van Het Nederlands Debat Instituut.